

האמונה מדבקת

מר דוד צ"י

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
לשולחן השבת

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה
 וילדיהם: יהושע וזוגתו דינה גוטמן, שירה,
 אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה, אייזנברג

גבוהה של חוסר אנוכיות והתמסרות מוחלטת לטובת ענייני
 יהדות כפי שמעולם לא ראיתי. החלטתי לסייע לו בגיוס כספים,
 וחיש מהר מצאתי את עצמי מכהן בחבר הנאמנים של הישיבה
 שלו - 'המכללה הרבנית של אמריקה', שאותה העברנו בהמשך
 למוריסטאון - ומעורב עד מעל לראש, לשמחתי הרבה, בענייני
 חב"ד-ליובאוויטש.

בשנת תשכ"ח (1968) פגשתי בפעם הראשונה את הרבי
 זצ"ל, והייתה זו אהבה ממבט ראשון. מהרגע שבו פגשתי את
 האדם הגדול הזה, את המחנך הדגול הזה, את הצדיק המופלא
 והענוותן הזה - חיי השתנו לנצח. הפכתי להיות מסור אליו
 לחלוטין.

בשנת תשמ"א (1981) לקראת יום הולדתו השבעים ותשעה
 של הרבי, קיבלתי ממנו מכתב, וכך כתב לי הרבי:

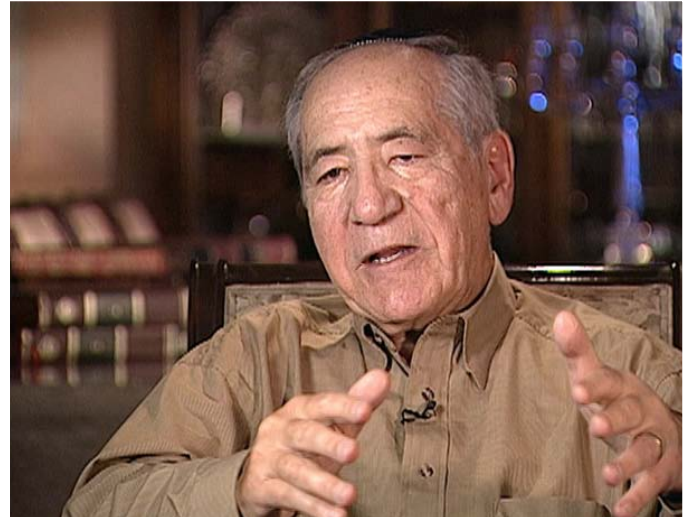
"ר' דוד טוביה היקר: אין זה מקובל שאדם יבקש מחברו
 מתנת יום הולדת. אולם, במקרה שלך, בגלל אופי הקשר השורר
 בינינו, אני מרשה לעצמי לבקש ממך שתעניק לי מתנת יום
 הולדת - שתניח תפילין מידי יום ותקרא לכל הפחות את פרשת
 קריאת שמע, בעברית או באנגלית. ואם קשה לך לקרוא יותר
 מכך, אסתפק בזה."

כיצד יכולתי לסרב?

מאותו יום בו קיבלתי על עצמי את ההתחייבות הזו, לא
 עבר עלי יום אחד מבלי שהתעטפתי בטלית והנחתי תפילין.
 אפילו בימים שבהם הפלגתי בים, כשהיה קשה לעמוד ולהתפלל
 בגלל גלי הים שטלטלו את הספינה, בכל זאת עשיתי זאת ולא
 וויתרתי. כך גם כאשר הייתי בטיסות.

פעם אחת טסתי לרגל עסקי מניו יורק לוורשה יחד עם
 קבוצה של אנשי עסקים, כולם לא יהודים, שהתעניינו באפשרות
 של פתיחת חברת ביטוח בפולין. עם זריחת החמה, ביקשתי
 את סליחתם ופניתי להתפלל תפילת שחרית. בשעתו, איש
 מהנוכחים לא העיר על כך דבר, אולם כעבור כארבע, חמש
 שנים, קיבלתי יום אחד שיחת טלפון: "מר צ"י, אתה זוכר
 שטסנו יחד לוורשה?" שאל האדם מהעבר השני אחרי שהציג
 את עצמו. "כמובן שאני זוכר", עניתי. "אני רוצה שתדע", אמר,
 "שאתה אחראי על שינוי אדיר שהתחולל בחיי. . . אני מעולם

<<

שמי דוד - דוד טוביה בן אריה - צ"י. נולדתי בפולין,
 וגדלתי במחוז שלזיה, בעיירה סוסנוביץ, הנמצאת בפאתי
 העיר קטוביץ. בצעירותי למדתי ב'חידר' שם, ובהמשך גם
 השתייכתי לקבוצת הנוער הציוני. אולם, כל זה נגדע באחת
 ברגע שהנאצים פלשו לפולין בשנת תרצ"ט (1939). הייתי אז
 ילד בן עשר.

נשלחתי יחד עם משפחתי למחנה ההשמדה אושוויץ, אולם
 אחותי הגדולה הצליחה לחמוק מהגורל הזה. היא הסתתרה
 במשך המלחמה, והעמידה פנים שהיא נערה נוצרייה. אחותי
 הקטנה, אמי ואבי נספו במחנה.

אחותי הגדולה שרדה את המלחמה, ונישאה לחייל אמריקני,
 והם אלה שהביאו אותי לארצות הברית. בסופו של דבר
 התגלגלתי להרטפורד, קונטיקט, שם פתחתי חברת בנייה, וזו
 הייתה נקודת הזינוק שלי. במשך הזמן עסקי הלכו והתרחבו,
 והתחלתי להיות מעורב במיזם עסקי בניו ג'רזי. שם פגשתי את
 הרב משה הרסון, שהפך להיות חברי הטוב, ממש כמו אח.

הרב הרסון ניהל ישיבה באחד האזורים הפחות מבוססים
 בנוארק, והוא היה זקוק נואשות לסיוע כספי. בדקתי ובררתי
 אודותיו, והתברר לי שהוא אדם מאוד מיוחד, עם רמה כה

לא האמנתי באלוקים קודם לכן, לא הייתי מחויב לכלום, אבל אחרי שראיתי את מה שעשית - שהנחת הצידה את כל עיסוקיך כמשהו משני, לטובת תפילה לבורא עולם - דבר זה עשה עלי רושם עצום. ובעקבות זאת אני שיניתי את כל אורח החיים שלי, ועל כך אני אסיר תודה לך. לעולם לא אשכח את טוב הלב ואת ההכוונה שהראית לי אז במעשך זה."

"אל תודה לי", אמרתי. "תודה לרבי, משום שהוא זה שלימד אותי לנהוג כך!"

לפני שנסעתי לפולין במטרה לעשות שם עסקים, שאלתי את הרבי בנוגע לכך, אם הדבר ראוי בהתחשב בעבר האנטישמי של פולין. הרבי נתן את ברכתו ועודד אותי. "תלך ותתקדם עם זה, ותנסה גם לסייע ליהודים שעדיין נמצאים שם. אבל אל תעודד יהודים נוספים לבוא לפולין בשלב זה, כל עוד יש שם אנטישמיות". הוא גם אמר לי לנסות לגמול איכשהו לחסידי אומות העולם שסייעו ליהודים בפולין על מעשיהם הטובים.

מצויד בברכתו של הרבי ובשליחויות שהטיל עלי, נסעתי לפולין. היה זה בסוף שנות הממ"ם (שנות השמונים), לפני שלך ואלנסה התמנה לנשיא פולין; הוא עמד אז בראש ארגון "סולידריות" שהחל כאיגוד פועלי המספנות בגדנסק. נפגשתי אתו ואמרתי לו: "מר ואלנסה, הייתי רוצה לשוב לפולין ולסייע, משום שיש לכם עדיין יהודים רבים שחיים כאן. אולם, אני מודאג ממצב האנטישמיות".

הוא אמר לי, "אני יכול להתחייב בפניך כאן ועכשיו, מר צ'ייס: אלוקיך הוא אלוקי".

"אתה באמת מתכוון לכך?" שאלתי.

"במלוא הכנות", הוא ענה.

"אם כך", אמרתי, "אבוא. אם אתה מכבד את הדת שלי, את האלוקים שלי, אעבוד יחד אתך".

כתוצאה מכך ייסדנו שם בנק - בנק סולידריות צ'ייס, הנקרא היום בנק קפיטל ג'נרל אלקטריק - ופתחנו גם חברת כבלים שהפכה כיום להיות הגדולה במדינה. עבדנו יחד עם רונלד לאודר ויזמנו תכניות יהודיות שונות בוורשה, כולל מסעדה כשרה שגם הרבה מאד לא יהודים מרבים לפקוד אותה.

באחת הפעמים כשנסעתי לפולין במטוס שכור, התקשר אלי לך ואלנסה וביקש, "האם תסכים לעשות לי טובה, ולתת לי טרמפ? אין לי אפשרות לממן נסיעה במטוס, ואני לחוץ מאד בזמן. . ."

"בשמחה רבה", אמרתי.

במהלך אותה טיסה אמרתי לו: "לפני שיצאתי לפולין, נתן לי הרבי שטר של דולר ואמר לי, 'תן את זה למישהו שזה מגיע לו,

מישהו שיוכל לסייע לעם היהודי". לא אמרתי לואלנסה בדיוק מיהו הרבי, אבל נתתי לו את השטר ואמרתי, "קח את הדולר, שים אותו בכיסך, וכשתיבחר לנשיא - ואתה תיבחר - אספר לך את כל הרקע שמאחוריו".

רצתה ההשגחה העליונה, והוא אכן זכה בבחירות; בשנת תש"נ (1990) הוא הפך להיות הנשיא הראשון של פולין שנבחר בבחירות דמוקרטיות. בפעם הבאה שנפגשנו הוא אמר לי, "עכשיו, דוד, ספר לי מיהו האיש שלו אני חב את תודתי?"

אמרתי לו, "הרבי מליובאוויטש, רבי מנחם מענדל שניאורסון".

כעבור שנים, טסנו פעם לארץ במטוס הנשיאותי של פולין - עשרה שרי ממשלה, ואלנסה ואני. במהלך אותה נסיעה ביקרנו גם במוזיאון התפוצות בתל אביב. באותו מוזיאון יש תצוגת צילומים של יהודים רבים מאוד ממדינות שונות, וביניהן, גם תמונה של הרבי.

כשראה ואלנסה את תמונתו של הרבי, הוא קד קידה עמוקה בהדרת כבוד.

לידנו עמד תת־אלוף ד"ר יצחק ארד, יו"ר הנהלת יד ושם, והוא שאל אותי בהשתוממות, "מה הוא עושה?"

"פשוט מאוד", עניתי, "זה הרבי שלו".

אם אי פעם תפגשו את לך ואלנסה, בקשו ממנו שיראה לכם את צדו הפנימי של הארנק שלו, ותראו שם את שטר הדולר של הרבי, אותו הוא נושא עמו עד עצם היום הזה.

מר דוד צ'ייס הוא איש עסקים ופילנתרופ, והוא אחד ממייסדי קרן הפיתוח 'מתנה ישראל'. הוא רואיין בניו ג'רזי בחודש תמוז תשס"ח (2008).

מדרש ומופץ באה"ק ע"י צעירי אגודת תב"ד / המרכז לעזרי שליחות ס"ל 072-2770130

לזכות הורינו היקרים הרב יעקב ומרת בתיה שיחיו מינסקי הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשמ"ד (1984) — הרבי דיבר בשיחה על המשמעות שבמערכת חדשה של שיעורי לימוד חסידות בטלפון שהתחלתה תוכננה למחרת, לכבוד ל"ג בעומר, והתבטא "כעת יתאפשר לכל אחד ללמוד חסידות בכל מקום שהוא, ובכל זמן".! "יז באייר

1 תורת מנחם תשמ"ד. חלק ג, עמ' 1743

ההקדשות שלכם

מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים

ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל

כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

פריקט של

JEWISH EDUCATIONAL MEDIA

sipursheli@jemedi.org | myencounterblog.com | 03-9608018

784 Eastern Parkway | Suite 403 | Brooklyn, NY 11213

© כל הזכויות שמורות 2015